

Sjeldne fugler i Aust-Agder 2013

LRSK-rapport nr. 18

ROLF JØRN FJÆRBU OG JAN HELGE KJØSTVEDT

Rapporten presenterer funn av sjeldne fugler som er behandlet av Aust-Agders lokale rapport- og sjeldenhetskomité (LRSK) i 2013. I alt er det godkjent 115 funn av 42 arter. I tillegg presenteres åtte funn som siden sist er godkjent av den nasjonale sjeldenhetskomiteen for fugler (NSKF), samt en eldre LRSK-observasjon fra 2012. Bronseibis, østsanger og hvithodespurv er nye arter for Aust-Agder (samt brudeand på E-lista), mens ingen nye arter kom til som hekkende i fylket i løpet av 2013.

Samtlige observasjoner fra 2013 som LRSK har mottatt og behandlet, er meldt inn via digitale rapporteringsskjemaer på nettstedet www.artosobservasjoner.no (heretter forkortet AO). Et fåtall godt dokumenterte observasjoner der det mangler rapport har LRSKs medlemmer selv laget skjemaer på, slik at de kunne bli vurdert. Hele rapportgrunnlaget er hentet ut fra AO og bearbeidet i ettertid med tanke på denne rapporten.

LRSK har i 2013 bestått av Rolf Jørn Fjærbu, Leif Gunleifsen, Jan Helge Kjøstvedt, Rune Skåland og Jon Gogstad Thorsen. Komiteen har hatt ett møte siden forrige rapport (Kjøstvedt & Fjærbu 2013), hos Rolf Jørn Fjærbu i Grimstad 17.03.2014. Alle komitémedlemmene var til stede. Fjærbu og Kjøstvedt har delt sekretæransvaret. I det følgende presenteres alle observasjoner som ble behandlet på dette møtet, samt et fåtall som er kommet til og godkjent direkte i AO i ettertid. Også funn som siden sist er godkjent av den nasjonale sjeldenhetskomiteen for fugl (NSKF) blir presentert.

Der forekomsten av en art i vårt fylke sammenlignes med den innrapporterte forekomsten til arten nasjonalt, bruker vi de siste publiserte oversiktene fra NFKF (Falkenberg 2014) og NSKF (Olsen 2014), henholdsvis fra rapporteringsårene 2008/2009/2010 og 2009/2010. De står på trykk i første nummer av det nye tidsskriftet *Fugleåret* (NOF 2014) som kan bestilles på NOF-kontoret i Trondheim. I denne rapporten har vi som tidligere helt utelatt funn av rapporteringsarter, men vi har fremdeles som mål å utarbeide en samlerapport for alle rapporteringsarter innsendt i årenes løp til LRSK. Rapporten vil bli presentert i et framtidig nummer av *Fugler i Aust-Agder* eller som ett eller flere egne supplementhefter.

Antall observasjoner rapportert på AO i 2013 vitner om nok et år med høy aktivitet blant fylkets fuglekikkere, og dette gjenspeiler seg også i antall innrapporteringer av sjeldne fugler. For en oversikt over arter som krevde godkjenning i 2013, vises det til den gjeldende fuglelista for Aust-Agder (Kjøstvedt 2011), samt endringer fra og med rapporteringsåret 2012. Toppdykker, sivhauk og tyvjo skal fra og med 2012 kun rapporteres, men merk at eventuelle

hekkefunn av disse artene fremdeles skal godkjennes. På grunn av den økende observasjonsaktiviteten i fylket de senere år har LRSK-Aust-Agder sett seg nødt til å revidere fuglelista for Aust-Agder på nytt gjeldende fra rapporteringsåret 2014. Den nye fuglelista publiseres i *Fugler i Aust-Agder* i 2015. Endringene er allerede foretatt på www.artsobservasjoner.no slik at det bare genereres rapporteringsskjemaer i henhold til den nye lista. Antall funn i Aust-Agder fra 2013 godkjent av LRSK er noe høyere enn tilsvarende funn fra 2012. Dette understøtter inntrykket av at aktiviteten i felt stadig er økende. Komiteen takker alle som bidro med innsendte beskrivelser av observasjoner i 2013.

ENDRINGER I NSKFS LISTE

Som nevnt i forrige LRSK-rapport skal svartglente, steppehauk, svartehavsmåke, sibirpiplerke og elvesanger rapporteres til LRSK fra og med rapporteringsåret 2014. Dette inkluderer også funn med mistanke om kryssninger med vanligere arter og funn der art ikke er bestemt; for eksempel «stenghauk» (steppehauk eller enghauk). Eldre funn av de ovenfor nevnte skal fremdeles rapporteres til NSKF.

Tegnforklaringer

- G* godkjent med belegg; f. eks. fotografier, video- eller lydopptak, feltskisser og fjær
- G° godkjent uten belegg, men på grunnlag av utførlig beskrivelse
- GH godkjent hekkefunn (atlas C- eller D-kode)
- M hannfugl (masculus)
- F hunnfugl (femina)
- ad. voksen fugl (adultus)
- ind. individ/individer
- K kalenderår (om alder: en fugl er 1K fram til første årsskifte, deretter 2K, 3K osv. En fugl som angis som for eksempel "2K+" er i sitt andre kalenderår *eller eldre*)
- pt på trekk (eks. "ptNØ" – på trekk retning nordøst)

Systematikk og navnsetting følger NOFs komiteer NFKF og NSKF som igjen forholder seg til anbefalt europeisk standard (se Falkenberg 2014, Olsen 2014). Det betyr at andefugler og hønsefugler kommer først, og deretter lommer og dykkere. Observasjonene av en art listes som vanlig opp kommunevis (kommunene ordnet alfabetisk) og kronologisk innen hver kommune, med LRSK sitt saksnummer bak observatørens navn. Der oppdageren er kjent, står denne først av observatørene. Se under LRSK på nettsiden www.agderfugl.net, <http://artsobservasjoner.no/fugler/> eller Kjøstvedt (2011) for gjeldende liste over fuglearter som er observert i Aust-Agder, med oversikt over de artene som skal beskrives for godkjenning, eller som kun skal rapporteres.

Observasjoner godkjent av LRSK Aust-Agder fra perioden 1. januar 2013–31. desember 2013

Sangsvane *Cygnus cygnus*

Arendal G* Par med 4 unger Moland 09.06–08.09 (Arne Harveland, Tor Magne Stalleland, Per Kristensen mfl.) (Sak 1/13).

Det andre godkjente hekkefunnet i Aust-Agder. Det første ble rapportert og bildedokumentert fra Tvedestrand i 2008 (Fjærbu & Kjøstvedt 2009), og ryktene forteller at det har vært hekking i Tvedestrandsområdet i flere år. Arten er fremdeles på frammarsj i hele Sør-Norge og hekker nå i nesten alle fylker (Olsen 2014). Les mer om det spesielle funnet i et eget stykke i dette bladet.

Sædgås *Anser fabalis*

- Grimstad G* 1 ind. Vessøyjordene 03.01–28.01 (Inger Berggren, Per Kristensen, Jon Gogstad Thorsen, Arvid Johnsen, Arne Myrland, Steinar Pedersen, Trond Nilsen, Rolf Jørn Fjærbu, Steinar Sannes, Rune Skåland, Heidi Lillehammer, Glenn Svendsen) (Sak 2/13).
- G* 1 ind. Groosfjorden 06.01–10.02 (Rolf Jørn Fjærbu, Jon Gogstad Thorsen, Trond Nilsen, Eline Fjærbu, Frode Steffensen) (Sak 3/13).
- G° 4 ind. Sømskilen 08.–11.02 (Rune Skåland, Arvid Johnsen, Tor Magne Stalleland) (Sak 4/13).
- G* 5 ind. Vessøyjordene 20.02–03.03 (Terje Axelsen, Arvid Johnsen, Trond Nilsen, Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 5/13).

Funn nr. 29–32 av en art som nå observeres årvisst i Aust-Agder. Antallet varierer en del, men kan i gode år dreie seg om flere titalls. De fleste fuglene viser karakterer til underarten *rossicus*, og det dreier seg både om trekkende og overvintrende fugler.

Tundragås *Anser albifrons*

- Grimstad G* 2 ad. og 4 1K overflygende Myra/Bergemoen 29.12 (Rolf Jørn Fjærbu, Simon Fjærbu) (Sak 6/13).

Tundragås *Anser albifrons albifrons*

- Grimstad G* 1 ind. Vessøyjordene-Engene-Sømskilen 15.–22.4 (Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland, Per Kristensen, Jon Gogstad Thorsen, Arild Pfaff, Arild Omberg, Trond Nilsen, Simon Fjærbu, Eline Fjærbu, Yngvar Aanonsen, Sven Inge Marcussen) (Sak 7/13).

Funn nr. 16 og 17 av en nokså sjelden gjest som nå nesten er i ferd med å bli årvisst i fylket vårt. Både mildere vinterklimate og økt observasjonsaktivitet kan være årsaker til dette. Tundragås hekker ikke i Norge, men arten påtreffes stadig på trekk her og noen kan også overvintre (Falkenberg 2014). I Norge får vi besøk av både den vestlige og den østlige underarten. Den østlige er vanligst, men også underarten som hekker på Grønland (*flavirostris*) er påtruffet i Aust-Agder. Gåsa som hadde tilhold på Vessøyjordene og omegn, var av den østlige underarten som hekker nordøst i Sibir og trekker til Sør- og Vest-Europa om vinteren. Fuglene fra Grimstad kunne imidlertid ikke bestemmes til underart.

Ringgås *Branta bernicla*

- Grimstad G* 1 2K Kalvehageneset 02.02 (Trond Nilsen, Jon Gogstad Thorsen, Inger Berggren) (Sak 8/13).
- Tvedestrand G* 5 ind. overflygende Tårn-Sandskjær 30.08 (Carsten Lome) (Sak 9/13).

Et meget spesielt vinterfunn og en observasjon i normal trekketid om høsten for denne arten som hekker i arktiske områder, blant annet på Svalbard. Disse fuglene ble ikke bestemt til underart. Dessverre har vi ikke mottatt noen rapporter på ringgås av den vanligste underarten hos oss, *hrota*, i 2013. Særlig på vårtrekket i slutten av mai kan man være så heldig å få oppleve store flokker som treffer land i Aust-Agder og følger kysten vestover etter å ha krysset Skagerrak på sin vei fra Danmark. En del fugler observeres også trekkende østover mot Oslofjorden. Nå er det dokumentert at det også foregår et ringgåstrekk inn over land herfra og nordover (www.birdlife.no). Underarten *hrota* nedjusteres for øvrig til rapporteringsart fra og med 2014.

Ringgås *Branta bernicla bernicla*

Arendal G* 2 ad. i par Hovekilen, Hove 27.09–02.10 (Rune Zakariassen, Rolf Jørn Fjærbu, Glenn Svendsen, Marius Svendsen, Kjell Klungland) (Sak 10/13).

En relativt sjelden observasjon av denne underarten av ringgås som trekker fra overvintringsområder i Nordvest-Europa gjennom Østersjøen og til Russlands nordlige kyststripe for å hekke. Disse to var på returtrekk sydover igjen og hadde kommet litt ut av kurs vest for sin normale trekkroute.

Brudeand *Aix sponsa*

Arendal G* 2 ad. M Molandsvann 11.05 (Magne Paulsen) (Sak 11/13).

Etter det vi kan se vårt første funn av denne arten som regnes som rømling fra fangenskap i våre områder, og som derfor plasseres på den såkalte E-lista. Nærmeste frittlevende hekkebestand av brudeand finnes i Nord-Amerika. Fra og med 2010 ble arten nedjustert fra NSKF-art til LRSK-art.

Snadderand *Anas strepera*

Grimstad G* 2 i par Vessøyjordene - Søm-Ruakerkilen naturreservat 29.04–01.05 (Rolf Jørn Fjærbu, Per Kristensen, Jon Gogstad Thorsen, Arne Myrland, Trond Nilsen, Frode Steffensen, Glenn Svendsen, Arvid Johnsen) (Sak 12/13).

G° 1 M Søm-Ruakerkilen naturreservat 04.–05.05 (Jan Helge Kjøstvedt, Salve Håkedal, Tor Magne Stalleland, Frode Steffensen) (Sak 13/13).

Funn nr. 9 og 10 av snadderand i Aust-Agder. Økt innsats på observasjonsfronten har ført til registreringer alle de tre siste årene til og med 2013, men det er utelukkende snakk om funn fra trekketiden. Arten nedjusteres til rapporteringsart fra og med 2014.

Stjertand *Anas acuta*

Grimstad G° 1 F ptN Haakallen, Håøya 08.07 (Jon Gogstad Thorsen, Trond Nilsen) (Sak 14/13).

Funn nr. 17 i Aust-Agder, men nok et dårlig år for stjertanda i fylket. Vi må tilbake til 2010 for å finne forrige funn, for øvrig tre i tallet (Kjøstvedt mfl. 2011). Kun et fåtall hekkefunn

gjøres i Norge årlig (Falkenberg 2014). Arten endrer status til rapporteringsart i Aust-Agder fra og med 2014.

Knekkand *Anas querquedula*

Bykle G* 1 M Lundane 17.05 (Odd Kindberg) (Sak 15/13).
Grimstad G* 1 M Reddalsvann 20.05 (Per Kristensen, Sven Andersen) (Sak 16/13).

Funn nr. 17–18 i Aust-Agder av en art som ikke observeres årvisst hos oss. Med økt innsats de siste årene har imidlertid også funnmengden økt. Dessverre er det flere observasjoner fra Aust-Agder i 2013 som ikke er sendt inn. Knekkand nedjusteres til rapporteringsart fra og med 2014.

Skjeand *Anas clypeata*

Grimstad G* 2 ad. i par Temse 29.04–03.05 (Rolf Jørn Fjærbu, Per Kristensen, Jon Gogstad Thorsen, Frode Steffensen) (Sak 17/13).
G° 2 i par Temse 16.05 (Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland, Trond Nilsen) (Sak 18/13).
G* 2 M Inntjore 19.–20.05 (Leif B. Lunde, Odd Marcussen) (Sak 19/13).

Funn nr. 24–26 i Aust-Agder og et bra år for arten. I 2009 ble vårtrekket i Norge oppgitt å være på det mest intense i månedsskiftet april/mai, mens det var forskjøvet til midten av mai året etter. De tre observasjonene fra Aust-Agder i 2013 passer dermed godt inn i dette trekkmønsteret. Ett av fem hekkefunn i Norge i 2009 ble for øvrig gjort i Vest-Agder (Falkenberg 2014). Skjeand endrer status til rapporteringsart i Aust-Agder fra og med 2014.

Taffeland *Aythya ferina*

Grimstad G° 1 ind. Temse 09.05 (Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland, Jon Gogstad Thorsen, Trond Nilsen) (Sak 20/13).

Taffeland registreres regelmessig, men normalt i små antall hos oss. Høstfunn er vanligst, så 2013 ble et uvanlig år med kun et vårfunn, for øvrig Aust-Agders 33. av denne arten. Taffeland nedjusteres fra godkjennings- til rapporteringsart fra og med 2014.

Lappfiskand *Mergus albellus*

Arendal G* 1 M Holmesund 25.–30.01 (Erik Hult) (Sak 21/13).
G* 1 F Holmesund 26.01 (Erik Hult) (Sak 22/13).
G° 1 hunn Sjeggestø Tverrdalsøya 09.02 (Erik Hult) (Sak 23/13).
Grimstad G* 2 ind. Hasseltangen 03.01 (Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland, Arvid Johnsen) (Sak 24/13).
G* 2 ind. Hasseltangen 09.02 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 25/13).
G* 3 F Vessøyneset 03.–15.03 (Jan Helge Kjøstvedt, Roger Ehnebom, Rune Skåland, Arvid Johnsen, Trond Nilsen, Tor Magne Stalleland) (Sak 26/13).
Tvedestrand G* 2 i par Ulevågakilen 14.–16.04 (Tor Harald Ottersland, Odd Marcussen, Sven Inge Marcussen) (Sak 27/13).

Nok et godt år for lappfiskanda i fylket som gav oss funn nr. 40–46. Høyere observasjonsaktivitet har vist at arten er nokså vanlig i våre farvann i vinterhalvåret og arten nedjusteres derfor til rapporteringsart fra og med 2014.

Vaktel *Coturnix coturnix*

Arendal G° 1 ind. Løddesøl 06.09 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 28/13).

Kun en sein observasjon av en art som registreres nesten årlig i fylket, men ser ut til å variere en del i antall fra år til år.

Islom *Gavia immer*

Grimstad G* 1 ind. Hasseltangen 03.02 (Trond Nilsen) (Sak 29/13).
G* 1 ind. Hasseltangen 17.02 (Rune Skåland, Arvid Johnsen, Trond Nilsen) (Sak 30/13).
G° 1 ind. ptSV Kalvehageneset 14.05 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 31/13).
G* 1 ind. Nordmannsviga 25.–26.11 (Rolf Jørn Fjærbu, Frode Steffensen) (Sak 32/13).
G* 1 ind. Hasseltangen 07.12 (Rolf Jørn Fjærbu, Trond Nilsen, Sven Inge Marcussen) (Sak 33/13).
G* 1 1K Hasseltangen 14.–31.12 (Arne Heggland, Trond Nilsen) (Sak 34/13).
Risør G° 1 ind. ptSV Sildodden 02.11 (Fred William Christoffersen) (Sak 35/13).

En solid forekomst av overvintrende islomer langs kysten vår utgjør funn nr. 25–31 i fylket, og arten nedjusteres derfor fra godkjennings- til rapporteringsart fra og med 2014.

Gråstrupedykker *Podiceps grisegena*

Arendal G* 1 ind. Hovekilen, Hove 27.09–25.10 (Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland, Frode Steffensen, Glenn Svendsen) (Sak 36/13).
G° 1 ind. Markopp, Hove 23.10 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 37/13).
G° 1 ind. ptSV Såda, Hove 26.10 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 38/13).
G* 1 ind. Bjellandstrand, Bjelland 06.11 (Sven Inge Marcussen) (Sak 39/13).
G* 2 ind. Bjellandstrand, Tromøy 24.11 (Kjell Klungland, Inger Berggren, Tore Gryting Andersen) (Sak 40/13).
G* 1 ind. Bjellandstrand, Tromøy 26.11 (Sven Inge Marcussen) (Sak 41/13).
Grimstad G* 1 ind. Hasseltangen 10.11 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 42/13).
G° 1 ind. Hasseltangen 03.01 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 43/13).
G° 1 ind. ptNØ Kalvehageneset 06.01 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 44/13).
G* 2 ad. Hasseltangen 27.11 (Trond Nilsen) (Sak 45/13).
Risør G* 1 ind. Høybåtangen 02.12 (Arild Omberg) (Sak 46/13).

Et usedvanlig bra knippe gråstrupedykkerobservasjoner fra 2013 (funn nr. 40–50 i fylket) viser at arten forekommer regelmessig hos oss i vinterhalvåret, men sjansene er nok store for at det her har skjedd dobbelttelling. I alle fall virket noen individer å være nokså stasjonære på en plass over tid.

Horndykker *Podiceps auritus*

Arendal G° 1 ind. Hovekilen, Hove, Tromøy 02.02 (Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland, Tor Harald Ottersland) (Sak 47/13).

Kun ett godkjent funn av en art som registreres regelmessig langs kysten vår i vinterhalvåret. Det betyr at flere observasjoner som er registrert på www.ao.no ikke er sendt inn i 2012. Arten nedjusteres til rapporteringsart fra og med 2014 siden forekomsten regnes som godt dokumentert i løpet av det siste tiåret.

Havlire *Puffinus puffinus*

Grimstad G° 1 ind. ptSV Haakallen, Håøya 17.07 (Jon Gogstad Thorsen, Trond Nilsen) (Sak 48/13).

Funn nr. 11 av havlire i fylket, og en observasjon fra typisk tid på året. Sterk pålandsvind i sommerhalvåret (normalt mai t.o.m. september) når havlirer oppholder seg i våre havområder, blant annet i Skagerrak, kan presse dem inn mot kysten vår. Tendensen i Norge er at stadig flere individer rapporteres (Falkenberg 2014), men det kan nok ha sammenheng med økt fokus på arten.

Glente *Milvus milvus*

Birkenes G* 1 2K+ Herefoss 18.04 (Jarle Aas-Hansen) (Sak 49/13).

Grimstad G° 1 ind. Tjore 06.04 (Jon Gogstad Thorsen) (Sak 50/13).

To observasjoner av en art i stadig fremgang. Olsen (2014) regner det ikke som usannsynlig, på bakgrunn av en sterk økning i antall observasjoner i Norge de siste årene, at arten snart igjen kan bli funnet hekkende i landet. Kun en håndfull hekkfunn er registrert i Norge, og samtlige er fra 1800-tallet.

Lerkefalk *Falco subbuteo*

Arendal G* 1 ind. Hove 16.05 (Rolf Jørn Fjærbu, Arild Pfaff) (Sak 51/13).

Grimstad G* 1 2K+ Prestegårdsjordene 08.09 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 52/13).

Risør G° 1 ind. ptNØ Bjønnaldsknatten, Barmen 19.05 (Fred William Christoffersen) (Sak 53/13).

G° 2 ad. Risør by 19.05 (Fred William Christoffersen) (Sak 54/13).

G° 2 ind. Risør 08.07-31.08 (Fred William Christoffersen) (Sak 55/13).

Etter et dårlig år i 2012 da ingen lerkefalker ble sendt inn for godkjenning selv om flere ble rapportert på www.ao.no i løpet av året, fikk vi et bra knippe observasjoner i 2013. Disse forteller oss at stadig flere lerkefalker sees i fylket og ikke bare i trekketidene, så det er nok kun et tidsspørsmål før første hekking blir dokumentert.

Jaktfalk *Falco rusticolus*

Risør G° 1 2K Sildodden 28.04 (Fred William Christoffersen) (Sak 56/13).

- G° 1 ind. Bjønndalsknatten, Barmen 02.11 (Fred William Christoffersen) (Sak 57/13).

Observasjoner av to trekkende/streifende jaktfalker er omtrent som normalt de seinere år. Fremdeles er det skralt med innrapporterte hekkefunn. Det er mulig at noe blir unnlatt rapportert, men det er likevel et stort spørsmål hvorvidt arten hekker årvisst i fylket lenger.

Åkerrikse *Crex crex*

- Arendal G* 2 ind. sang/spill Løddesøl 07.06–01.07 (Trond Nilsen, Jon Gogstad Thorsen, Per Kristensen, Jan Helge Kjøstvedt, Klaus Maløya Torland, Jon Gogstad Thorsen, Odd Marcussen mfl.) (Sak 58/13).
- Grimstad G° 1 ind. sang/spill Havstad, Landvikvannet 30.05–03.06 (Rolf Jørn Fjærbu, Bjørn Olav Tveit, Heiko Liebel, Leif Bjørn Lunde) (Sak 59/13).
- G° 2 ind. sang/spill Reddalsvannet, Reddal 31.05–03.06 (Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland) (Sak 60/13).
- Lillesand G° 1 M sang/spill Glamsland medio mai–31.05 (Arnt Olav Knutsen, Arnstein Knutsen) (Sak 61/13).

En usedvanlig god forekomst av åkerrikse i Aust-Agder etter flere magre år. Det kan imidlertid dreie seg om flere observasjoner av de samme fuglene siden flere av observasjonene ikke overlapper i tid. Kun fuglene på Løddesøl ble hørt over en lengre periode, men hekkeindikasjoner foreligger ikke. Forekomsten av åkerrikse i 2013 ble på landsbasis en av de beste siden NOF startet med å overvåke bestanden i 1995, med 204 syngende hanner og fem konstaterte hekkefunn totalt (www.birdlife.no).

Dverglo *Charadrius dubius*

- Arendal G° 1 ind. Engene 22.04 (Rune Skåland, Trond Nilsen, Sven Inge Marcussen) (Sak 62/13).
- Grimstad G* 2 ind. Landvikvannet 07.05–18.06 (Rolf Jørn Fjærbu, Leif Bjørn Lunde, Per Kristensen, Jon Gogstad Thorsen, Simon Fjærbu, Eline Fjærbu, Sven Inge Marcussen, Espen Sundet Nilsen) (Sak 63/13).
- G* 1 ind. Temse 09.05 (Rolf Jørn Fjærbu, Sven Andersen, Rune Skåland, Per Kristensen, Knut Olav Raen, Trond Nilsen) (Sak 64/13).
- G* Par i hekkebiotop Reddal 28.05 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 65/13).

To observasjoner på vårtrekket og to observasjoner på mulige nye hekkeplasser i Grimstad. Arten hekker spredt i fylket på egnede lokaliteter som sandtak og grusbelagte elvebredder. Den opptrer anonymt og er derfor trolig noe underreportert. Tidligere kjente hekkeplasser sjekkes ikke årvisst, men basert på stikkprøver som gjøres så virker tilstedeværelsen noe uregelmessig fra år til år.

Temmincksnipe *Calidris temminckii*

- Åmli G° 1 ind. Gjermundnes 10.05 (Steinar Pedersen, Morten Pedersen) (Sak 66/13).

Funn nr. 12 av temmincksnipe i fylket, men verken tidspunkt eller lokalitet følger ikke tidligere mønstre. Vanligvis påtreffes arten på trekk om sensommeren i våtmarksområder nær kysten.

Kvartbekkasin *Lymnocyptes minimus*

- Arendal G° 2 ind. Engene 21.–22.04 (Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland, Trond Nilsen, Sven Inge Marcussen) (Sak 67/13).
- Evje og Hornnes G* 2 ind. Bjoråvika, Breidflå 09.10 (Terje Lislevand) (Sak 68/13).
- Grimstad G° 1 ind. Tørvolt, Nidelva 02.02 (Tor Magne Stalleland) (Sak 69/13).
- G° 1 ind. Søm-Ruakerkilen naturreservat 11.08 (Rolf Jørn Fjærbu, Trond Nilsen) (Sak 70/13).
- G° 1 ind. Reddal 20.10 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 71/13).

Kvartbekkasin opptrer vanligst hos oss på høsttrekket med en trekktopp i september/oktober. Etter hvert som observasjonsinnsatsen har økt, har vi imidlertid fått inn flere funn enn før også fra andre tider på året. Fuglen må fremdeles regnes som sjelden på vårtrekket, men høsttrekket virker ikke å være like konsentrert som tidligere antatt. Vinterfunn har vi dessuten fått ganske mange av etter hvert, men denne forekomsten reguleres opplagt av kulde og snømengde.

Dobbeltbekkasin *Gallinago media*

- Bykle G* 5 ad. sang/spill Hovden 18.05 (Odd Kindberg) (Sak 72/13).
- G* 7 ad. sang/spill Hovden 20.06 (Rune Voie) (Sak 73/13).
- Grimstad G° 1 ind. sang/spill Reddal 08.–09.05 (Rolf Jørn Fjærbu, Jon Gogstad Thorsen, Trond Nilsen) (Sak 74/13).
- G° 1 ind. sang/spill Homborsundjordene 11.05 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 75/13).

Fortsatt holder fylkets eneste og Norges sydligste kjente dobbeltbekkasinleik stand, men det nye er at det også er mulig å påtreffe den på vårtrekket nær kysten. Om dette er relatert til år når våren er sein slik som i 2013 eller om det er normalt, gjenstår å se. Det kan også tenkes at værforholdene hvert enkelt år når de ankommer vår kyst, påvirker om de raster og eventuelt hvor lenge de raster før de trekker mot hekkeområdene.

Sotsnipe *Tringa erythropus*

- Arendal G* 2 ind. Tromlingene 10.08 (Per Kristensen, Rune Skåland, Trond Nilsen) (Sak 76/13).
- G° 1 ind. Tromlingene 14.–20.08 (Rolf Jørn Fjærbu, Odd Marcussen) (Sak 77/13).

To nye funn av sotsnipe som bekrefter at arten i størst grad opptrer hos oss på høsttrekket og at august er den beste måneden.

Polarjo *Stercorarius pomarinus*

- Grimstad G° 1 ind. ptSV Kalvehageneset 14.05 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 78/13).

Risør G° 1 ind. ptNØ Sildodden 02.06 (Fred William Christoffersen) (Sak 79/13).

To nye funn av denne sporadisk forekommende tyvfiskeren som i likhet med de fleste andre joene delvis livnærer seg av å stjele mat fra andre sjøfugler. Siden den i stor grad trekker over åpent hav, sees den relativt sjelden langs kysten i Sør-Norge (Falkenberg 2014) og ikke årvisst i vårt fylke. Den finnes i likhet med tyvjo både i en mørk og en lys form. Risørfuglen var et «lysfaset» individ.

Dvergmåke *Hydrocoloeus minutus*

Arendal G* 1 ind. Spornes 29.12 (Per Kristensen, Tor Magne Stalleland) (Sak 80/13).

Funn nr. 19 i fylket og starten på det som skulle vise seg å bli en stor dvergmåkeforekomst i Aust-Agders kystområder denne vinteren. Hovedmengden av observasjoner ble imidlertid gjort etter nyttår og dermed i 2014. Dette ble for øvrig den andre store dvergmåkeinvasjonen i Aust-Agder. Den første skjedde høsten 2010 (Kjøstvedt mfl. 2011). Vinterfunn er relativt uvanlig i Norge (Falkenberg 2014), så spesielle omstendigheter relatert til værforhold og/eller næringsmangel må ha vært bakenforliggende årsak til invasjonen.

Splitterne *Sterna sandvicensis*

Grimstad G° 2 ind. ptSV Kalvehageneset 14.06 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 81/13).
G° 2 ind. Sømsholen 15.06 (Per Kristian Slagsvold) (Sak 82/13).
Risør G° 2 ind. ptSV Sildodden 19.07 (Fred William Christoffersen) (Sak 83/13).

Etter at den første splitterna ble observert i Aust-Agder i 1980 (Spikkeland 1980) har arten sporadisk blitt viet plass i sjeldenhetsrapportene her i bladet, men ser man på antallet som observeres årlig i våre nabofylker (Olsen 2014), så må man anta at arten har blitt oversett. Økt observasjonsaktivitet har da også ført til flere funn av denne arten, og den nedjusteres derfor til rapporteringsart fra og med 2014.

Lappugle *Strix nebulosa*

Arendal G* 1 ind. His, Hisøy 11.01 (Vigdis Støylen Andersen) (Sak 84/13).
Grimstad G* 1 ind. Kjekstadneset 09.01 (Sven Andersen) (Sak 85/13).

Grimstadfuglen ble ettersøkt samme dag og dagen etter uten resultat, så den hadde nok flyttet på seg. Antakelig dreier de to funnene seg om samme fugl, siden vinteren 2012/2013 bød på langt færre funn av arten på Sørlandet sammenlignet med vinteren før og siden de ligger svært nær hverandre i tid og det er relativt kort avstand mellom observasjonene. Forekomsten av lappugle i Aust-Agder er oppsummert av Kjøstvedt (2012). Her må det bemerkes at et oppsiktsvekkende funn av to individer ved Molandsvannet i april 1971 (Bengtson mfl. 2009) var uteglemt. Dermed er vi totalt oppe i 10 funn i fylket.

Trelerke *Lullula arborea*

Froland G° 1 ind. sang/spill Myklandsdalen 12.05 (Tore Gryting Andersen, Inger Berggren) (Sak 86/13).

Lillesand G* 1 ind. Nyberg, Justøya 13.04 (Sven Andersen, Per Kristensen) (Sak 87/13).

Frolandsfunnet er fra antatt hekkeplass i brannfeltet ved Mykland der arten har blitt registrert årvisst. Arten er nok litt mer tallrik enn LRSK-materialet gir inntrykk av, men siden mye av sangaktiviteten foregår nattetid er den vanskelig å få registrert. Trelerka antas å hekke fra Østfold og langs kystfylkene vestover til og med Aust-Agder (Falkenberg 2014). I tillegg er det kjent en potensiell hekkeplass i Hedmark. Funnet fra Lillesand er gjort i artens trekketid.

Fjellerke *Eremophila alpestris*

Grimstad G* 2 ind. Vessøyjordene 24.–26.04 (Rolf Jørn Fjærbu, Arvid Johnsen, Jon Gogstad Thorsen) (Sak 88/13).
G* 6 ind. Reddalsvannet, Reddal 08.05 (Jon Gogstad Thorsen, Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 89/13).
G* 1 ind. Bringsvær, Temse 29.10 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 90/13).

Fjellerka observeres oftest på vårtrekket hos oss og som regel i kystnært jordbrukslandskap. Fremdeles er det bare gjort ett hekkefunn i fylket, nærmere bestemt på Valle Vesthei 24.06.1999 (Bengtson & Johnsen 2000).

Lappiplerke *Anthus cervinus*

Arendal G° 1 ind. Asdal 04.09 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 91/13).
G° 1 ind. Vessøyjordene 05.09 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 92/13).
G° 1 ind. Reddal 08.09 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 93/13).
G° 1 ind. Prestegårdsjordene 8.9 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 94/13).
G* 1 ind. Bjellandstrand, Tromøy 09.–19.10 (Rolf Jørn Fjærbu, Per Kristensen, Trond Nilsen) (Sak 95/13).

Funn nr. 2–6 av lappiplerke i Aust-Agder i normal trekketid for arten. De tre (fire?) førstnevnte observasjonene her dreide seg om overflygende individer bestemt på artsspesifikk lokkelyd. Etter at man i sterkere grad har begynt å fokusere på artsbestemmelse ved hjelp av lokkelyder på trekket, så er arten blitt betraktelig lettere å registrere, men merk at en av fuglene også er fotodokumentert. Antall trekkobservasjoner i Sør-Norge varierer en del fra år til år, men nesten alle gjøres på høsttrekket (Falkenberg 2014).

Gulerle, underart flava *Motacilla flava flava*

Grimstad G* 1 ind. Saulekilen, Vågsholt 11.05 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 96/13).
Åmli G* 3 ind. Feta, Sigridsnes 10.05 (Rune Skåland) (Sak 97/13).

Få observasjoner gjøres av denne underarten av gulerle, men leter man litt ekstra i trekketida om våren, så bør det være mulig å påvise den oftere. Dette er kun funn nr. 2–3 av den sørlige gulerla som den kalles, etter at den ble oppjustert til godkjenningsart i fylket i 1998 på grunn av en markert tilbakegang over flere tiår. Se Fjærbu mfl. (2012) for ytterligere informasjon om artens historikk og nåværende utbredelse i våre nærrområder.

Svartrødstjert *Phoenicurus ochruros*

Arendal	G*	1 hunnfarget Bjellandstrand, Tromøy 05.–09.11 (Sven Inge Marcussen, Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland, Jon Gogstad Thorsen, Torolf Nesbakken, Trond Nilsen, Frode Steffensen) (Sak 98/13).
	G*	1 ind. Brekkestranda, Brekka, Tromøy 24.–27.11 (Rolf Jørn Fjærbu, Inger Berggren, Tore Gryting Andersen, Kjell Klungland) (Sak 99/13).
Tvedestrand	G°	1 M Vakil, Askerøya 12.06 (Tormod Vaaland Burkey) (Sak 100/13).
	G*	1 M Gjeving Nybrygga 15.10 (Sven Inge Marcussen) (Sak 101/13).

Et bra år for svartrødstjert i fylket. Høst og vår er typiske observasjonstider for arten hos oss. Det foreligger fire godkjente hekkefunn i Aust-Agder, det siste i juni 1997 ved Vindholmen, Krøgenes i Arendal. I så måte var Askerøya-fuglen observert på et interessant tidspunkt. Fra og med 2014 er svartrødstjert nedjustert til rapporteringsart i fylket, men hekkefunn skal fremdeles godkjennes.

Svartstrupe *Saxicola torquatus*

Valle	G°	1 hunnfarget Valle 16.04 (Hans Kristian Fjeldsgård) (Sak 102/13).
-------	----	---

Funn nr. 14 i Aust-Agder fra en uvanlig innlandslokalitet, men det viser seg stadig at fugl man ikke skulle forvente å finne i innlandet dukker opp langt oppe i Setesdal. Trolig følger de den tydelige dalformasjonen nordover. Funnet er nesten en måned seinere enn normalen på vårtrekket i fylket.

Gresshoppesanger *Locustella naevia*

Tvedestrand	G°	1 ind. sang/spill Vallegårdene, Valle 31.05–01.06 (Fred William Christoffersen, Sven Inge Marcussen) (Sak 103/13).
-------------	----	--

Lydopptak foreligger av fuglen som ble fylkets 23. i sitt slag. Etter noen gode år ser arten ut til å ha blitt sjeldnere hos oss igjen. Eksempelvis ble 2010 et rekordår for arten i Norge med 244 individer (Falkenberg 2014), derav fire i Aust-Agder (Kjøstvedt mfl. 2011), mens den i 2012 ikke ble rapportert fra fylket vårt.

Gulbrynsanger *Phylloscopus inornatus*

Arendal	G*	1 ind. ringmerket Spornes 21.09 (Rune Skåland) (Sak 104/13).
Grimstad	G°	1 ind. Håøya 01.10 (Jon Gogstad Thorsen) (Sak 105/13).

Henholdsvis 3. og 4. funn av gulbrynsanger i Aust-Agder. Økt ringmerkingsaktivitet på kystnære lokaliteter har resultert i at arten etter hvert også er blitt påvist hos oss. Opptredenen langs norskekysten om høsten varierer en del fra år til år, og blir trolig påvirket av fremherskende vindretninger når gulbrynsangerens høsttrekk starter fra hekkeområdene nord i Sibir. De to første funnene ble gjort helt tilbake i 2004 og 2005, henholdsvis i Risør og Grimstad (Lislevand 2006). Merk for øvrig at disse ble gjort flere kilometer fra det vi kan kalle kystripen vår. Som for flere av disse nordlige høsttrekkerne så gjelder det nok at vårt fylke blir liggende litt i «skyggesiden» på deres trekk sørover langs kysten, så vi vil nok aldri registrere arten i store antall.

Gransanger *Phylloscopus collybita tristis*

- Arendal G* 1 ind. Løddesøl 28.09 (Per Kristensen) (Sak 106/13).
Grimstad G* 1 ind. Reddalsvannet 20.10.2012 Reddalsvannet (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 106/12).

Aust-Agders to første godkjente sibirgransangere, en underart av gransanger, der navnet henspeler på underartens hekkeutbredelsesområde. I Norge observeres de fleste individene på høsttrekket og som regel dukker de opp relativt seint når de fleste av nominatunderarten *Phylloscopus collybita collybita* som hekker hos oss, har forlatt våre områder. De skiller seg ut med et annet lydrepertoar enn vår hjemlige gransanger, samt at enkelte detaljer i fjærdrakta også kan brukes til å skille dem.

Dvergfluesnapper *Ficedula parva*

- Grimstad G° 1 ind. Håøya 20.05 (Jon Gogstad Thorsen, Anders Faugstad Mæland, Trond Nilsen) (Sak 107/13).

Fylkets fjerde dvergfluesnapper, men vi må faktisk helt tilbake til 10.10.1987 for å finne forrige funn av arten, nærmere bestemt på Hoveodden, Tromøy i Arendal (Olsen 1988). De to første funnene ble gjort ved Krøgenes i Arendal 14.05.1976 (en hann) (Anonym 1976) og ved Kråkevika nær Holvika i Grimstad 22.09.1981 (Anonym 1982). Fuglens noe anonyme framferd og utseende gjør nok sitt til at dvergfluesnapperen som har sine hekkeområder sørøst for Norge (Svensson mfl. 1999), har blitt noe oversett hos oss. Vi mangler dessuten en typisk kystlokalitet med høy nok ornitologisk aktivitet til at denne arten oppdages mens den raster under trekk. Syngende hanner opptrer nok årlig i Østlandsområdet selv om ikke dette gjenspeiles helt i observasjonsmaterialet på www.ao.no, men desidert flest påtreffes under trekket, flest om høsten og da særlig på ringmerkingslokaliteter langs vestkysten fra Lofoten i nord til Lista i sør. Opptreden til denne fuglen var i normal trekketid om våren og på en typisk lokalitet ytterst i skjærgården. Fuglen ble bestemt på artstypiske lydytringer, men sang ble ikke hørt.

Svartkråke *Corvus corone*

- Grimstad G* 2 ind. Temse 29.04–20.10 (Rolf Jørn Fjærbu, Per Kristensen, Glenn Svendsen, Jan Helge Kjøstvedt) (Sak 108/13).
G* 1 ind. Vik 27.09–07.12 (Rolf Jørn Fjærbu, Simon Fjærbu, Knut Olav Raen, Trond Nilsen) (Sak 109/13).
Lillesand G° 1 ind. Møglestu 20.09 (Jan Helge Kjøstvedt) (Sak 110/13).

En nokså normal opptreden av svartkråke i 2013 fra de to mest kjente lokalitetene for arten i Aust-Agder, selv om Vik-fuglen nødvendigvis ikke trenger å være den samme som ble sett ved Temse. Fra og med 2014 skal funn av svartkråke ikke lenger godkjennes av LRSK, kun rapporteres. Fra Temse foreligger det for øvrig mistanke om hybridisering mellom svartkråke og vanlig kråke i 2014, men det kommer vi tilbake til.

Polarsisik *Carduelis hornemanni*

- Åmli G° 1 ad. M Måvatn 12.10 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 111/13).

Funn nr. 8 i Aust-Agder av en art som nok ofte blir oversett i gråsisikflokker. Forrige funn ble gjort på Bjelland, Tromøy i Arendal, helt tilbake i januar 2007 (Fjærbu & Kjøstvedt 2008).

Båndkorsnebb *Loxia leucoptera*

- Arendal G° 1 ind. Holmesund 12.10 (Carsten Lome) (Sak 112/13).
Risør G° 6 ind. rastende Bjønndalsknatten, Barmen 24.08 (Fred W. Christoffersen) (Sak 113/13).
G° 6 ind. ptNØ Bjønndalsknatten, Barmen 12.10 (Fred W. Christoffersen) (Sak 114/13).
G° 7 ind. Øyknoten, Barmen 10.11 (Fred W. Christoffersen) (Sak 115/13).

En bra forekomst av båndkorsnebb i 2011 ble etterfulgt av et magert år i 2012, før vi altså på ny fikk en invasjon i 2013. De fire godkjente observasjonene er spredt litt mer ut i tid enn normalt, men er som vanlig gjort om høsten. Dårlig konglefrøproduksjon i hekkeområdene i de nordøstlige barskogene får mange båndkorsnebb til å flytte på seg. Er det brukbare frøforhold i våre områder så kan noen av dem nå helt ned til oss i Aust-Agder.

Observasjoner godkjent av NSKF

Bronseibis *Plegadis falcinellus*

- Arendal G* 1 ind. Natvig 23.10.2013 (Frode Steffensen, Rune Skåland, Jon Gogstad Thorsen, Trond Nilsen, Glenn Svendsen).

Første funn av bronseibis i Aust-Agder! Arten hekker i alle verdensdeler, blant annet i et belte fra Sør-Europa og østover til Sentral-Asia. Kun tre funn er godkjent i Norge mellom 1950 og 2007, men fra og med 2008 er det innrapportert seks funn, hvorav fire er behandlet og godkjent av NSKF (Olsen 2014, www.artsobservasjoner.no). Denne fuglen drev næringsøk på et jorde gjennom ettermiddagen fram til det mørknet, men ble ikke sett igjen dagen etter.

Svartglente *Milvus migrans*

- Evje og Hornnes G* 1 ind. Voilan 30.04-03.05.2011 (Lars Breistøl, Osmund Breistøl, Rune Skåland, Geir A. Homme).

Funn nr. 4 av svartglente i Aust-Agder. Fuglen ble observert samme dag som en annen svartglente dukket opp i Grimstad (Fjærbu mfl. 2011). Arten er ny for begge kommuner. Svartglente, som hekker i mesteparten av Europa med unntak av Norden og De britiske øyer, har hatt en kraftig økning i antall observasjoner i landet vårt de siste årene. Henholdsvis 12 og syv funn i Norge i årene 2009 og 2010 sier sitt (Olsen 2014), og antall funn for de tre påfølgende år som foreløpig er godkjent ligger alle rundt årsrekorden fra 2009 (www.artsobservasjoner.no). Observasjoner av svartglente skal fra og med 2014 godkjennes av LRSK.

Steppehauk *Circus macrourus*

Arendal G* 1 1K Løddesøl 15.–22.09.2013 (Per Kristensen, Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland, Jon Gogstad Thorsen, Tom Anders Johannessen, Knut Olav Raen, Odd Marcussen, Trond Nilsen, Sven Inge Marcussen, Ole Martin Marcussen, Frode Steffensen, Glenn Svendsen, Marius Svendsen, Kjell Klungland).

Etter et opphold i 2012 var det duket for en ny steppehaukobservasjon i 2013, den femte i rekken. Som vanlig dreide det seg om en årsunge (1K) på høsttrekk, og sammen med Reddal i Grimstad er nok Løddesøl den mest aktuelle lokaliteten for arten i fylket. Fra og med 2014 skal observasjoner av steppehauk godkjennes av LRSK. Et bilde av fuglen er for øvrig gjengitt i forrige nummer av bladet.

Vannpiplerke *Anthus spinoletta*

Arendal G* 1 ind. Bjellandstrand, Tromøy 03.12.2013 (Rolf Jørn Fjærbu).

Fylkets og Bjellandstrands fjerde vannpiplerke! I likhet med de tre foregående dukket også denne opp i perioden desember-januar. Etter en bra vinterforekomst tidlig på 2000-tallet har arten, som hekker i fjellterreng i et belte gjennom hele Sør-Europa og deler av Mellom-Europa, stabilisert seg med lave antall. Eksempelvis ble tre individer godkjent i Norge i 2009 og kun ett individ året etter (Olsen 2014).

Elvesanger *Locustella fluviatilis*

Arendal G* 1 ind. sang/spill Lisletta, Tromøy 05.–09.06.2013 (Anne Lien Studsrød, Tore Gryting Andersen, Jan Helge Kjølsvædt, Rolf Jørn Fjærbu, Heiko Liebel, Svein Bossum, Leif Bjørn Lunde, Sven Andersen, Rune Skåland, Per Kristensen, Klaus M. Torland, Jon G. Thorsen, Arne Heggland, Peder Øen, Øystein Birkenes, Rolf Sunde, Espen Helgesen, Henning Andersen, Petter Zahl Marki, Raymond Aanonsen, Håvard Heggland, Eirik Heggland, Torolf Nesbakken, Trond Nilsen, Tor Magne Stalleland, Ingunn Løvdal, Sven Inge Marcussen, Frode Steffensen, Renate Berg, Glenn Svendsen, Torstein Fossnes).

Fylkets tredje elvesanger og den andre i Arendal. Fra og med 2014 skal observasjoner av elvesanger godkjennes av LRSK. Både fuglens atferd og observasjonsstedet var spesielt. Den sang en del på dagtid og eksponerte seg ofte i den buskpregede vegetasjonen slik at flere fikk tatt bra bilder av fuglen. Fuglen sang i en urterik, delvis buskbevokst og relativt tørr bakke i kanten av et jordbrukslandskap inntil bebyggelse. Vegetasjonen var dominert av planter som vier, mjøddurt, geitrams og tistel.

Bilde: Espen Helgesen..

Østsanger *Phylloscopus trochiloides*

Grimstad G* 1 ind. Sæveli 30.05.2013 (Rolf Jørn Fjærbu).

Nok et førstefunn for Aust-Agder! Fuglen holdt seg høyt i trekronene i edelløvslogen i Sævelireservatet og ble artsbestemt ved hjelp av sangen. Observatøren dokumenterte også funnet med lydopptak, noe som trolig ble avgjørende for at det ble godkjent av NSKF. Fuglen

ble ikke hørt i dagene etter på tross av enkelte forsøk på å finne den igjen. Arten ble konstatert hekkende på Jomfruland i Telemark i 1991, men i ettertid er særlig vårobservasjonene både der og andre steder på Østlandet, der arten tradisjonelt opptrådte oftest, blitt markert færre (Olsen 2014). I perioden 2008 til og med 2010 er eksempelvis kun ett vårfunn av syngende østsanger godkjent i Norge (Olsen 2014).

Hvithodespurv *Emberiza leucocephalos*

Arendal	G*	1 M Holmesund 28.01.2013 (Erik Hult).
Tvedestrand	G*	1 M Margrethesvei 4 15.03–01.04.2013 (Sven Inge Marcussen, Rolf J. Fjærbu, Geir Eriksen, Steinar Sannes, Knut A. Monrad, Øyvind Stickler, Rune Skåland, Karl-Petter Gade, Heidi Lillehammer, Per Kristensen, Tom A. Johannessen, Vidar Wilhelmsen, Knut O. Raen, Terje Axelsen, Arvid Johnsen, Per Buertange, Steinar Pedersen, Trond Nilsen, Hans I. Nicolaysen, Per K. Slagsvold, Fredrik Kræmer, Morten Nilsen, Fred W. Christoffersen, Leif B. Lunde, Tom V. Jansson, Trond O. Stakkeland, Tor Egil Høgsås, Espen S. Nilsen, Harald Skarboe, Klaus M. Torland, Jon G. Thorsen, Bjørn E. Hellang, Morten Olsrud, Arild Omberg, Jan E. Berglihn, Odd Marcussen, Thor Linnerud, Espen Helgesen, Raymond Aanonsen, Morten Pedersen, Ole Martin Marcussen, Renate Berg, Yngvar Aanonsen, Brage Heggland, Kjetil Johannessen).

De to første funnene av hvithodespurv i Aust-Agder. Det dreier seg sannsynligvis om samme fugl som først ble sett på en foringsplass helt øst i Arendal, og som halvannen måned seinere ble identifisert på en foringsplass i Tvedestrand sentrum. De regnes likevel som to funn. Se Kjøstvedt (2013) for omstendigheter rundt funnet i Tvedestrand.

Litteratur

- Anonym. 1976. Observasjoner. *Larus marinus* **5**: 24-25.
- Anonym. 1982. Nytt fra LRSK. *Larus marinus* **11**: 78-79.
- Bengtson, R. & Johnsen, A. 2000. Norges sørligste og Aust-Agders første sikre hekkefunn av fjellerke. *Larus marinus* **29**: 112–120.
- Bengtson, R., Johnsen, A., Selås, K. O. & Steel, C. 2009. Hekkefuglatlas for Aust-Agder 1995–2004. – *Fugler i Aust-Agder Supplement nr. 1 2009*. Norsk Ornitologisk Forening avdeling Aust-Agder, Arendal. 485 s.
- Falkenberg, F. 2014. Fugler i Norge 2008-2010. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleårene 2009 og 2010: 88–206.
- Fjærbu, R. J. & Kjøstvedt, J. H. 2008. Sjeldne fugler i Aust-Agder. LRSK-rapport nr. 12. *Fugler i Aust-Agder* **37**: 4-16.
- Fjærbu, R. J. & Kjøstvedt, J. H. 2009. Sjeldne fugler i Aust-Agder. LRSK-rapport nr. 13. *Fugler i Aust-Agder* **38**: 48–60.
- Fjærbu, R. J., Kjøstvedt, J. H. & Skåland, R. 2012. Sjeldne fugler i Aust-Agder 2011. LRSK-rapport nr. 16. *Fugler i Aust-Agder* **41**: 64–83.
- Kjøstvedt, J. H. 2011. Fugleliste for Aust-Agder 2011. *Fugler i Aust-Agder* **40**: 8–23.
- Kjøstvedt, J. H. 2012. Lappugler i Aust-Agder høsten 2011 og vinteren 2011/2012. *Fugler i Aust-Agder* **41**: 26–27.
- Kjøstvedt, J. H. 2013. Hvithodespurv i Tvedestrand. *Fugler i Aust-Agder* **42**: 27.

- Kjøstvedt, J. H., Fjærbu, R. J. & Skåland, R. 2011. Sjeldne fugler i Aust-Agder 2010. LRSK-rapport nr. 15. Fugler i Aust-Agder **40**: 70–89.
- Lislevand, T. 2006. Sjeldne fugler i Aust-Agder. LRSK-rapport nr. 10. *Fugler i Aust-Agder* **35**: 13-26.
- Norsk Ornitologisk Forening 2014. *Fugleårene 2009 og 2010*. 208 s.
- Olsen, K. M. 1988. Nytt fra LRSK. *Larus marinus* **17**: 15.
- Olsen, T. A. 2014. Sjeldne fugler i Norge i 2009 og 2010. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Fugleårene 2009 og 2010*: 4–87.
- Spikkeland, O. K. 1980. Splitterna observert i Aust-Agder. *Larus marinus* **9**: 60-61.
- Svensson, L., Grant, P. J., Mullarney, K. & Zetterström, D. 1999. *Gyldendals store fugleguide*. Gyldendal Norsk Forlag ASA. 400 s.

www.birdlife.no/fuglekunnskap/nyheter/?id=887

www.birdlife.no/prosjekter/nyheter/?id=1190